І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 76. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 19-го КВІТНЯ (APRIL) 1975 No. 76. VOL. LXXXII.

100,000 ТАРІЛОК З ПИСАНКАМИ В ЛІТАКАХ

Торонто (С. Г.) — В чепурному і об'ємистому бюлетені „Ен Рут", що його видає для своїх пасажирів „Ер Кенеда" (канадські летунські лінії), у випуску за березень 1975 поміщено цілосторінкову багатокольорову ілюстрацію українських писанок (на тарілці), що їх писала Дж. Клим з Торонта. Її знімок поміщений під ілюстрацією писанок і на обкладинці. На протилежній сторінці є стаття у французькій і англійській мовах, в якій авторка правильно пояснила наші великодні традиції та техніку писання писанок. Вона задала собі труду і з Торонта телефонувала до нашої писанчарки Олі Козак в Толстой (колись ця оселя називалася Олеськів) в Манітобі, за тими інформаціями. Коли ми шукали за блищими даними про бюлетень, урядовці „Ер Кенеда" з приємністю згадували, як вони подивляли мистецький смак наших писанчарок і їх техніку писання писанок під час щорічної торонтонської „Каравани" та під час показів в різних містах Канади й ЗСА. Від них ми довідалися, що в березні літаки „Ер Кенеда" перевезли около 100,000 пасажирів на північно-американськім континенті й до північно-західньої Европи. Так отже 100,000 подорожних мали змогу одержати цей бюлетень і любуватися нашими писанками.

***

Ця для нас безкоштовна пропаганда дуже нас зобов'язує! Вона зобов'язує передовсім наших писанчарів, які пишуть писанки й які вчать їх писати, особливо чужинців.

Писанки є зв'язані не тільки з часом чи сезоном, для якого вони призначені, але передовсім тематикою взору.

Минулого року одна читачка „Нашого Життя", журналу Союзу Українок Америки, зарікалася, що вже більше не буде вчити американців писання писанок, бо її „учні", замість писати наші традиційні взори, послуговалися „самовисловами" і писали на „писанках" човники, плянети, бейзболові патики, моделі авт та „геппі фейс". Теж в пластовому журналі „Юнак" ми читали про „жучків-фольксваґени" та ініціяли „Ф. В." Недавно одна писанчарка клопоталася як написати на писанці „Сіонську зорю" і „менойру" — дев'ятисвічник, що їх світять в синагоґах. Ми вповні доцінюємо прив'язання до „Сіонської зорі" і свічника — „менойри", але ніяк не можемо зрозуміти, чому наша землячка не могла переконати замовника, що так, як хрест не годиться на „менойрі" (хоч в наших храмах маємо многосвічники, так „Сіонська зоря" не годиться на писанці. Ми розуміємо, що чужинця може не разити „геппі фейс" чи „жучок-Фольксваґен" на писанці, бо він не знає наших традицій, але ми мусимо його переконати, що на нашій писанці годиться, а що ні, або таких „учнів" не вчити писати писанок.

Але ми самі мусимо знати наші традиції і вичувати, що на писанці можна писати а що ні! Ми певні, що якби ми на великоднім чи великопостному печиві на т. зв. „гот крос банс" замість хрестика поклали „жучка" чи „геппі фейс" навіть з тіста, то ті, що ще дорожать традицією отих „гот крос банс", мали б дуже-а-дуже великі застереження. Тому не розуміємо, як при такім докорінним викривленню наших традицій можуть бути поділені думки!

Ще раз повторюємо, що 100,000 пропаґанда таки когось до чогось зобов'язує!

А тим, хто каже чому ми так „носимося з тими писанками", наша відповідь така: писання писанок це інтеґральна частина нашого народного мистецтва. Українське народне мистецтво, як українська мова, історія, література і т. д., це інтеґральні частини нашої тисячолітньої культури. І тому в сезоні писання писанок, які стали дуже популярні, ми обстоюємо їхню традиційність.

Теодор Хай вибраний на голову Округи УНС в Балтиморі

Теодор Хай

Балтимор, Мд. — В неділю, 13-го квітня, тут в будинку „Самопомочі" відбулися річні збори Відділів УНС Балтиморської Округи, в яких взяли участь представники союзових Відділів з Балтимору, Куртіс Бей, Вашінґтону та Річмонду.

Збори відкрив голова Емануїл Притула, який привітав секретарів та гостей, включно трьох представників з далекого Річмонду, та Марію Душник, заст. гол. предсідника УНС. Зборами проводила президія в складі Притули як голови та проф. Михайла Хоми як секретаря, який відчитав протокол зборів з минулого року.

Голова Притула у своєму звіті говорив про організаційну працю та інші дії Балтиморської Округи. Представники Округи взяли участь в Українському Фестивалі, під час якого Округа мала свій власний кіоск; взято участь в Братському Конґресі Мериленду і Дистрикту Колумбії, як теж в Конвенції УНС у Філядельфії, на якій делеґати Округи внесли резолюцію в справі реорганізації Конвенції та зменшення її коштів.

Секретар Хома склав звіт зі своєї діяльности, після чого касир Іван Малко заявив, що в касі є тепер 207.37 дол. в резерві. Д-р Ярослав Гелета, голова Контрольної Комісії, зложив звіт в імені Комісії, після чого відбулася дискусія над усіми звітами. По закінченні дискусії одноголосно уділено абсолюторію уступаючій Управі Округи.

До нової управи Округи увійшли: Теодор Хай — голова; Богдан Ясінський, Адам Ціздин і Лев Блонарович — заступники голови; Данило Пісецький — секретар; Іван Малко – касир, та Контрольна комісія: Емануїл Притула, голова, й Остап Зинюк та д-р Ярослав Ґелета члени.

Новообраний голова Хай подякував делеґатам за вибір та звітував про участь Малка і Притули та його самого в Братському Конґресі Мериленду і Дистрикту Колумбії, під час якого його вибрано до Ради Директорів, а п. Малка до Резолюційної комісії.

Д-р Гелета в імені управи Округи подякував п. Притулі за його 16-літню віддану працю для зросту Округи та його власнго Відділу. Т. Хай висловив сподівання, що уступаючий голова буде дальше співпрацювати в Окрузі.

(Закінчення на стор. 4-ій)

КІССІНДЖЕР ОБВИНУВАЧУЄ СССР І КИТАЙ ЗА ПОДІЇ У ПІВДЕННОСХІДНІЙ АЗІЇ

Вашінґтон. — СССР та Китай виставили „на посміх свої підписи під Паризькою угодою", заявив державний секретар ЗСА Генрі Кіссінджер, промовляючи 17 квітня на обіді Американського Товариства Редакторів Газет коментуючи розвиток подій у Південносхідній Азії і закликаючи до спільних зусиль Адміністрації та Конґресу на зовнішньополітичному відтинку в обличчі труднощів, перед якими найшлися З'єднані Стейти. Від часу кризи в Індокитаю це вперше Г. Кіссінджер назвав речі по імені і вказав на справжніх спричинників порушення там миру та всіх договірних зобов'язань. „Ми не забудемо, хто достовляв зброю для Північного В'єтнаму і в цей спосіб на посміх виставив свої підписи під Паризькою угодою", сказав Г. Кіссінджер, пропонуючи, щоб Конґрес схвалив вимагану президентом Фордом військову і гуманітарну допомогу для Південного В'єтнаму, який находиться напередодні вирішального комуністичного наступу і не має потрібних для оборони засобів.

Г. Кіссінджер заявив, що Адмісінтрація прийме будьяке рішення Конґресу в справі допомоги „без зустрічних обвинувачень і мстивости". В теперішній незвичайно важкій і складній ситуації конечністю є найтісніша співпраця між Білим Домом і Конґресом і катастрофу у Індокитаю треба зустрінути „гідно". Світ мусить знати, — говорив Г. Кіссінджер, — що ЗСА рішені продовжувати відігравати свою провідну ролю у світі. Дискусію в справі Індокитаю треба припинити і треба мати на увазі, що без уваги на все це, що сталося у Південносхідній Азії, „ми маємо сильні позитиви — здоровий плян зовнішньої політики, значні міжнародні досягнення в останніх роках і велитенську спроможність та волю — змінити невдачу на черговi нагоду". Г. Кіссінджер заявив, що він повністю підтримує плян президента Форда дати Південному В'єтнамові військову і гуманітарну допомогу.

Сенатська комісія проти військової допомоги для Сайґону

Вашінґтон. — Не зважаючи на перестороги, що Північний В'єтнам пересилає протилетунські ракети в околицю Сайґону, Сенатська комісія для справ збройних сил у четвер, 17 квітня, проголосувала відкинути законопроєкт, який пропонував надати для Південного В'єтнаму 215 мільйонів долярів додаткової військової допомоги. Голова цій Комісії, демократичний сенатор Джон Стенніс із Міссісіпі, заявив кореспондентам, що це рішення кладе кінець сподіванням Білого Дому, що Конґрес схвалить 722 мільйони долярів на допомогу для Сайґону, вимаганих президентом Фордом.

Того самого дня, Комісія для закордонних справ в Палаті Репрезентантів таки схвалила 150 мільйонів долярів на допомогу для Південного В'єтнаму, але зазначуючи, що ці гроші призначені „на гуманітарні цілі" та на евакуацію американських громадян і можливо „малого числа південних в'єтнамців" Натомість Сенатська комісія для закордонних справ знову відложила на пізніше розгляд законопроєкту, який на „гуманітарні цілі" та на евакуацію американців пропонує 200 мільйонів долярів.

Цієї суботи будуть відтворені перші битви Американської Революції

Бостон, Масачусетс. — Цієї суботи, 19 квітня, в двох передмістях Бостону, в Лексінґтоні та Конкорді, будуть відтворені перші битви Американської Революції, які відбулися точно 200 років тому. Тоді американські патріоти цих двох містечок, за словами відомого американського письменника Ралфа Валдо Емерсона, „вистрілили постріл, який почули по цілому світі", тобто розпочали Американську Революцію, яка довела до незалежности 13-ох колишніх британських колоній і до перетворення їх у З'єднані Стейти Америки, нині наймогутнішу державу світу. У цю суботу деякі мешканці Лексінґтону і Конкорду, а також Бостону будуть переодягнені за британських вояків, а інші за членів американських добровольчих військових формацій, щоб відтворити ці перші битви із 1775-го року. Вночі із 18-го на 19-го квітня буде відтворена славна „Їзда Пола Ревіра", який попередив про наступ британців. Президент Джералд Форд мав бути присутній на відтворенні цих історичних подій.

В самому Бостоні в цю суботу відбуватиметься величава парада, учасники якої будуть одягнені так, як одягались у 18-му столітті. Опісля запляновано, щоб дзвони в усіх церквах Бостону задзвонили в той самий час. Відтак на площі міської ратуші відбудеться концерт, в якому візьмуть участь оркестри різних середніх шкіл стейтів Нової Англії, а також з інших стейтів.

Цієї неділі в Ню Йорку відбудеться вистава п'єси „Ой не ходи Грицю"

Ню Йорк. — Цієї неділі, 20-го квітня, о год. 4-ій по пол. в залі Джулія Ричман Гайскул при 317 Схід 67-ма вулиця (між 1-ою та 2-ою евенями) Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької ставить народну драму М. Старицького „Ой не ходи Грицю". Ця п'єса в 5-ох відслонах зі співами і танками буде повторена у Філядельфії 18 травня цього року. У ролі Гриця — гостинний виступ бас-баритона Андрія Добрянського, соліста Метрополітальної опери в Ню Йорку. Постава — Лідія Крушельницька; диригент Лев Стругацький; хореографія — Рома Прийма-Богачевська; оформлення і костюми — Слава Ґеруляк; сценічне оформлення — Тарас Гірняк; виконання декорацій — Юрій Костів. У Ню Йорку виставу спонзорує Т-во „Самопоміч".

Головні ролі виконують: Гриць — Андрій Добрянський: Маруся — Наталка Чума; Хома — Аскольд Лозинський; Дарина — Ліда Голюка; Галина — Оля Шевчук; Дмитро — Ростислав Декайло; Вустя — Оксана Гаврилюк; Потап — Орест Кебало.

У виставі „Ой не ходи Грицю" бере також участь велика вокально-танцювальна група та 10-членна оркестра. Квитки можна ще набувати в „Арці", „Еко" та при касі.

КАМБОДЖСЬКІ КОМУНІСТИ ЗАПОВІДАЮТЬ ПОЛІТИКУ НЕВТРАЛЬНОСТИ

Париж. — Представник нового камбоджського режиму, Чав Сенґа, заявив тут на пресовій конференції 17 квітня, що камбоджські комуністи будуть придержуватися традиційної політики Камбоджі — повної невтральности і неприєднання до жадного з політичних блоків. За словами Чав Сенґа, це не є тактична чи тимчасова політика. Це є наша фундаментальна і стратеґічна позиція". Він підтвердив, що головою держави після перемоги Хмер Руж остається принц Нородом Сіганук, який повернеться до Камбоджі, як тільки на це дозволять йому обставини. Зайдуть зміни, коли йдеться про державну організацію і соціяльну структуру — заявив Чав Сенґ, стверджуючи, що „ми будемо мати нове суспільство, яке буде різнитися від цього, що було ще до фашистського перевороту 18 березня 1970 року", тобто до часу повалення режиму принца Сіганука.

Інформуючи про перемогу у Камбоджі, на запит про відношення між Північним В'єтнамом і Камбоджею, Чав Сенґ заперечив, що у складі камбоджської повстанської армії були північнов'єтнамські з'єднання. „Їх ніколи не було, їх немає тепер і ніколи не буде північнов'єтнамських кадрів у наших збройних силах. Існують інші форми співробітництва", заявив він кореспондентам.

Принц Нородом Сіганук на прийнятті у Пекіні висловив свою „радість і щастя" з перемоги і сказав, що повернеться до Камбоджі, як тільки буде з'ясований стан здоров'я його матері королеви Косомак, яка є смертельно хвора. Він заперечив, що Хмер Руж — це комуністи. „Члени Хмер Руж казали мені, що вони не є комуністами", — заявив Сіганук і додав, що „вони прагнуть народної демократії, або іншими словами, вони хочуть, щоб справи були у віданні народу. Безсумніву, вони є далеко на ліво, але, кажуть вони мені, що помилковим є називати їх комуністами".

У міжчасі повстанці, здобувши Пном Пен, відразу почали заходи встановлення власнго режиму. В самій столиці і країні цілком припинилися збройні дії, а повстанське командування видало заклик до всіх членів попереднього уряду і генералів, які не покинули країни, з'явитися на конференцію з представниками нового режиму для „обміркування заходів щодо відновлення в країні ладу". Згідно з інформаціями, в Пном Пен осталися деякі генерали члени останнього правління включаючи брата маршала Лон Нола і командуючого обороною столиці ген. Чгіу Чгуна. Далі нічого невідомо яка доля зустрінула прем'єра Лонґ Борета. Згідно з непідтвердженими вістками він мав прибути разом з головнокомандуючим камбоджською урядовою армією ген. Саксутом Сакганом до Тайланду, уряд Тайланду який має в пляні формально визнати новий камбоджський режим, поінформував, що втікачі з Камбоджі, зокрема колишні камбоджські лідери, не одержать права перебування у Тайланді.

Північнов'єтнамці готуються до наступу на Сайґон

Сайґон, Південний В'єтнам. — Деяка перерва у просуванні північнов'єтнамських військ була зумовлена, як тепер інформують, їхнім непосередній наступ на Сайґон, довкруги якого зосереджено 10 з усіх 12 північнов'єтнамських дивізій у Південному В'єтнамі. Проти них реґруповуванням і лагодженням шляхів постачання. Є всі підстави припускати, — повідомляють військові чинники з Сайґону, — що у скорому часі північнов'єтнамські війська почнуть без- Південний В'єтнам може виставити всього 4 боєздатні дивізії, яким крім того недостає військового виряду, а найважливіше — летунства та танків. Бої продовжуються в районі Хуан Лок, але передні північнов'єтнамські частини діють вже на віддалі яких п'ять миль від Сайґону, атакуючи військові південнов'єтнамські оборонні пункти.

ДЕЛЕҐАЦІЯ НОРВЕЗЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ ВІДВІДАЛА УКРАЇНУ

Київ. — Згідно з інформацією „Радянської України" з 11 квітня тут побувала 1 квітня делеґація норвезького парляменту (стортингу). Члени делеґації відвідали Президію Верховної Ради УССР і мали розмову з головою Президії І. Грушецьким.

Василь Шарван переобраний на голову Відділу УККА в Боффало

Боффало, Н. Й. (М. Г.) — Річні загальні збори місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки відбулися тут в неділю, 13 квітня, в Українському Домі Дніпро. Зборами проводила президія в складі: д-р Олександер Плешкевич — голова, Василь Райца — заступник, Тетяна Душенко і Теодор Лехман — секретарі. До почесної президії попрошено проф. Андрія Мороза і Василя Шарвана.

Присутні на зборах вислухали звіти членів Управи, Контрольної комісії та Товариського суту. По коротких дискусіях, голова Контрольної комісії, Петро Поліщук, запропонував уділити устапаючій Управі абсолюторію з признанням за успішно виконану працю. Опісля збори однодушно вибрали запропоновану головою Номінаційної комісії, Тадеєм Михаськовим нову Управу на дворічну 1975-1977 каденцію в такому складі: голова — Василь Шарван, заступники — о. шамб. д-р Павло Івахів і д-р Андрій Дякун, секретар — Марта Гаврилюк, фінансовий референт — Михайло Мохнач, організаційно-програмова комісія — Ігор Макух і Олег Борачок, референт шкільництва — Неоніля Стецьків, референт молоді — Діяна Райца, референти УНФ — Василь Пристайко і Дмитро Мацьків, вільні члени: Оксана Бережницька, мґр Іван Рішко, д-р Богдан Гарасим, мґр Петро Пуцак, д-р Олександер Плешкевич, Тадей Михаськів Контрольна комісія: Петро Поліщук — голова, Юліян Коссовський, Богдан Мороз — члени. Товариський суд: мґр Маріян Морозевич — голова, д-р Ігнатій Метіль, Юліян Конотопський — члени.

На пропозицію мґра Морозевича, Загальні Збори висловили признання українській радіопрограмі Василя Шарвана з нагоди її 25-літнього ювілею. Закриваючи збори, голова звернувся до представників українських організацій та платників УНФ з проханням про ще більшу активність в усіх галузях українського життя для добра нашої громади і народу.

ПОЛКОВНИК МИКОЛА КРАВЦІВ НА ГОЛОВНОМУ ПОСТІ ОБОРОНИ ВІЛЬНОЇ ЕВРОПИ

Полковник Микола Кравців

Полковник Микола Кравців, випускник Військової Академії у Вест Пойнті та ветеран В'єтнамської війни, командує сьогодні „завжди готовим до акції" Першим ескадроном американських військ в Західній Німеччині, що займає головний пост в обороні вільної Европи перед будь якою напастю. Цікавий репортаж на цю тему пера Ґвальтієро Трамбаллі появився в італійському журналі „Епока" з 22-го березня ц. р. Загальний огляд цього репортажу подаємо в перекладі з італійської мови д-ра Петра Фостяка з Чикаґо. Ґвальтієро Трамбаллі у своєму репортажі м. і. пише:

Проти 925,000 вояків і 22,000 панцерних возів Варшавського пакту, Захід протиставив 780,000 вояків і 6,500 панцерних возів. Як з цього видно, пропорція Заходу виглядає дуже низькою, але тут треба брати під увагу вищість технічного виряду військ Атлантійського Пакту. По приїзді до головної кватири, перша наша зустріч була з капітаном Робертом Бауером у Баварському готелі, який раніше був люксусовим готелем, а тепер виглядає радше на казарму. Тепер тут відпочивають вояки після щоденної військової служби. Капітан Бауер цілий день опроваджував нас по так званих „гарячих зонах" Сходу і Заходу, рівночасно пояснював нам, хто є оті люди, як вони живуть та яке їхнє призначення.

Переїхавши Нюренберґ, ми заїхали до великої казарми, в якій міститься 2-й полк змоторизованої кінноти. Ця одиниця є одною із найстарших і славних частин американських військ. В одному сальоні на стіні пишається напис: „To Jours Pret". себто: „Завжди готові", бо на це заслужив собі цей полк у Першій світовій війні на французькім фронті. На другій стіні розміщені фотографії 58 старшин, які досьогодні командували цим полком. Першим полководцем був генерал Кастер, а останнім, тобто теперішнім, є полковник Вілліям Гудачек. Йому тепер 45 років, а його вигляд такий, який щойно вийшов із Вест Пойнту. Перекладачем у нашій розмові був полк. Люіджі Еванґерісто, католицький капелян цього полку. Цей полк нараховує 3.500 вояків, він ділиться на три ескадрони. Ескадрон має до розпорядження 52 панцерні вози M60, 152 броневики типу Шерідан, які узброєні ракетами, до цього ще належить 25 гелікоптерів та неозначена кількість важких мінометів. Побіч цього полку на 370 кілометрах довжини — стоять німецькі війська в числі 9.000 вояків. Побачивши усе це, що тут приготовано, ми усвідомили собі, що там може бути поза цією демаркаційною зоною на сході, та дійшли до висновку, що не так рожево приходиться тут жити під постійним мечем Дамокла.

Попрощавшись з полковком Гудачеком, завезли нас до головної квартири Першого ескадрону, де привітав нас командант цього ескадрону полковник Микола Кравців, українець з роду. Йому тепер 39 років. На перший погляд він подібний до артиста Павла Нюмана. Елеґантний вигляд полковника Кравцева викликував уявлення, що він перебуває десь в Пентаґоні, а не в цьому обезлюдненому місці. Ми замітили, що на його лівому лиці, мов ґілка з оливкового дерева, протягається близна із загоєної рани, а він додає, що така сама близна в нього на нозі. Це ж пам'ятка з В'єтнамської війни. Так, дійсно, ця залишка з рани на лиці додала йому ще більшої краси типового воїна. Кравців розказує, що його вояки завжди готові ввійти в акцію. „Ми послуговуємось радаром й іншими електронічними приладами, як рівнож ґелікоптерами".

Ця чуйність триває повних 24 години на добу. Запитуємо його, що сталося б з його ескадроном, коли б несподівано заатакував противник. Полковник усміхаючись, відвічає: „розумію вашу загадку і де вона хоче влучити. Не виключаю, що моє з'єднання було б наражене на цілковиту самопосвяту. Усе це передбачене. Наш ескадрон мав би негайно піти в дію, вдарити по ворогові і відступити і ще раз вдарити і відступити, передовсім весь час закидати ворога ракетами на далеку віддаль, саме оцими, як бачите, малими ракетами, які є вагою 25 тонн. Цього роду гальмуюча акція була б застосована аж до самої головної лінії оборони і рівночасно лінії протинаступу". Там, в далечині поза горбами, ми ще бачили високі мури, кільчасті дроти, заміновані поля, а щодва кілометри стремить вежа висотою на 10 метрів, в якій стоять напоготівлі скорострілі.

Коли ми повернулись до Італії, негайно написали листа полковникові Кравцеву з подякою за його ввічливість, а наше знайомство з цим з крови і кости воїном назавжди залишилось в нашій пам'яті, — закінчує свій репортаж Ґвальтієро Трамбаллі в журналі „Епока".

Пентаґон розглядає можливі способи евакуації південних в'єтнамців

Вашінґтон. — Генерал Фредрик Веянд, шеф штабу Армії, у середу, 16 квітня, заявив Сенатській комісії асиґнувань, що Департамент оборони розглядає можливість створення „коридору" між Сайґоном і морем, крізь який можна було б евакувати десятки тисяч південних в'єтнамців, яким загрожувала б небезпека з боку комуністичних аґресорів, якщо б Південний В'єтнам не міг би встоятися. Інші речники Пентаґону заявили, що може треба було б післати для охорони цього „коридору" принаймні одну американську дивізію морської піхоти (20,000 вояків), як також військові літаки та кораблі.

Але Демократична більшість в обох Палатах Конґресу противиться можливому вживанню американських військових частин для масової евакуації південнов'єтнамських громадян, бо вважає, що така функція американських збройних сил може довести до нового вмішання ЗСА у війну у В'єтнамі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Трагедія Камбоджі

П'ятирічна громадянська війна у Камбоджі закінчилася повною перемогою протиурядової коаліції на чолі з принцом Нородомом Сігануком, але при абсолютній контролі Хмер Руж, камбоджських комуністів. В історії камбоджської нації починається нова, цілком невідома сторінка з однією тільки відомою величиною, а саме, що вирішальною силою в Камбоджі у ближчому майбутньому буде компартія, яка у тій країні встановить типову для комунізму тоталітарну диктатуру.

Сьогодні вже можна поставити питання про те, хто справді несе вину за такий розвиток подій у Камбоджі і чи дійсно камбоджці мусіли опинитися у тенетах комуністичної системи. Ясно, що події в Камбоджі є похідним явищем війни у В'єтнамі, але є також ясним, що камбоджці опинилися у вирі воєнних дій і проти своєї волі й проти власного інтересу. Напередодні перевороту в Камбоджі в 1970 році не було там ніяких умов для перемоги комуністів. Ситуацію погіршила і ускладнила спільна американська і південнов'єтнамська інвазія у Камбоджі небавом після перевороту.

На жаль, зовнішні чинники, які дали поштовх до такого розвитку подій в Камбоджі, не виявили зацікавлення, щоб цей розвиток подій спрямувати по лінії інтересів населення Камбоджі. Вислів цьому дав комбоджський амбасадор в ЗСА Пеанг-Мет, який на вістку про капітуляцію урядових військ сказав: „болить найбільше те, в який спосіб З'єднані Стейти нас використали. Ви, — заявив він, — вмаршували до нашої країни, ви обіцяли нам допомогу, ви заохочували нас до боротьби, ви говорили нам, що є нашими приятелями, а тепер нас покинули. Вуличниці принаймні платять. Для нас, наше життя, наша кров, наша країна скінчилася, бо ми допомагали З'єднаним Стейтам, коли вони хотіли забрати свої війська. Тепер ваші сини дома, а наш народ приречений вмирати".

У цих словах криється глибока трагедія країни, що опинилася на межі зудару різних сил, світів та ідеологій і яка стала жертвою цього зудару. Для Камбоджі в актуальному укладі сил у світі, а в першій мірі у Південно-східній Азії, немає інших виглядів. З 16-тим квітня над нею запала заслона, що може й надовго відділятиме її від ще вільного світу.

Носив вовк...

16 квітня появилося коротеньке, одним реченням, повідомлення ТАСС про те, що Александер Шелєпін звільнений „на власне бажання" від обов'язків в Політбюрі ЦК КПСС. Ніяких пояснень, ні причин в Москві не подано, зберігаючи традиційну совєтську засекреченість щодо всього того, що стосується членів найвищої совєтської партійної ієрархії.

Про Александра Шелєпіна не приходиться багато писати. Він належить до тієї ґенерації совєтсько - російських політичних найвищих достойників, яка виросла під „дбайливою опікою" Йосифа Сталіна і яка дуже докладно засвоїла собі сталінські методи управління державою. Як відомо, Сталін був першим, хто звернув увагу на особливі „прикмети" А. Шелєпіна, поставивши його на чолі керованої компартією молодечої організації Комсомолу, в якому Шелєпін виявився ефективним партійним знаряддям. З цих міркувань його кар'єра була відразу запевнена і коли по смерті Сталіна прийшли зміни у совєтському керівництві, він скоро висувається на одне з чільних місць. Сталінська школа не була змарнована і знайшла зокрема примінення тоді, коли з благословенства Н. Хрущова Шелєпін очолив горезвісне КҐБ, яке під його керівництвом дуже виразно продемонструвало своє криваве обличчя.

А. Шелєпін, як справжній чекіст, мавши у своєму розпорядженні КҐБ, перевів ряд „операцій" з метою фізично ліквідувати ворогів СССР навіть поза совєтськими кордонами. Жертвою цих плянів Шелєпіна впали два українські політичні лідери — Степан Бандера, голова Проводу Організації Українських Націоналістів і Лев Ребет, вчений та провідний націоналістичний діяч, які проживали на еміґрації у Мюнхені. За Шелєпіна введено методу скритовбивства політичних противників з допомогою спеціяльно сконструйованих в КҐБ пістоль пострілами з ціянкалію, щоб навіть і сліду з вбивства не осталося, а всі признаки мали вказувати на серцеву атаку. Шелєпін, як шеф КҐБ, особисто вручав нагороди і медалі вбивникам.

Всі ці справи стали відомі цілком випадково, вони були предметом розгляду західньонімецького суду, який визнав Шелєпіна винним у вбивствах на території чужої держави. Очевидно, це не заважило тоді ще на його кар'єрі і він далі оставався в Політбюро, плянуючи, як поширилися були нещодавно повідомлення, про здобуття посту генерального секретаря ЦК КПСС, тобто мріючи про те, щоб стати черговим наслідником Сталіна.

Покищо не відомо, що дійсно спричинило „уступлення" Шелєпіна з Політбюра і які закулісні розгри з того приводу мали місце на Кремлі. Одне певне: поїздки Шелєпіна до Західньої Німеччини та Великобританії виявили, що з уваги на своє минуле він політично тільки обтяжує Політбюро, поминаючи можливу загрозу з його боку для самого Брежнєва. У висліді рішено з ним розправитися згідно з відомою приповідкою: „носив вовк, понесли і вовка".

Загальний національний прибуток знову зменшився

Вашінгтон. — Департамент торгівлі повідомив, що протягом перших трьох місяців цього року Загальний національний дохід, тобто сума продуктів і послуг, впав на рекордових 10.4 відсотка. Під час останнього кварталу 1974-го року Загальний дохід був зменшився на 9 відсотків. Таке значне зменшення цього прибутку в першому кварталі цього року було передбачене, бо було спричинене ліквідацією запасу товарів різними секторами американської економіки. Індустрія і підприємства хотіли скоріше позбутися непроданих товарів і тому зменшили свою продукцію. Асистент секретаря торгівлі Джеймс Пейт твердив, що ліквідація запасів напевно причиниться до поліпшення економічної ситуації в другій половині року.

М. Сосновський

СССР У ТОРГІВЛІ ЗІ ЗАХОДОМ

Совєтська економіка, яку перетворено у догідний засіб і підручне знаряддя тоталітарної імперської ідеології і політично - державної системи, має свою багату історію. Все таки, які етапи за минуле понад півсторіччя ця економіка не проходила б, вона завжди була так спрямовувана і досттосовувана, щоб максимально забезпечувати матеріяльну силу режиму, не дивлячись на навіть найконечніші потреби широких народних мас. Не зважаючи на всі зусилля і велетенські кошти та жертви, совєтська економіка, однак, не зуміла досягнути рівня, конечного, з одного боку, для імперії такого типу як СССР, а з другого — для модерної технологічної доби. Розвинувши в себе великих розмірів промисловість, СССР щодо свого загального рівня остався далі у якійсь мірі недорозвиненою технічно і господарсько країною.

Небезпеку такої ситуації належно оцінило совєтсько - російське керівництво після-сталінської доби, але практичні висновки з такої оцінки витягнено на московському Олімпі щойно за панування Л. Брежнєва, А. Косиґіна та М. Подгорного. Зламом під цим оглядом був XXIV з'їзд КПСС з його т. зв. „програмою миру", яка на звичайній мові означає шукання шляхів і засобів з метою ліквідувати відсталість СССР і з пляном перетворити цю совєтсько - російську імперію у справді модерну і високорозвинуту індустріяльну державу. „Програма миру" з конкретною пропозицією відпруження у міжнародних відносинах („детант" чи „розрядка"), започаткована на цьому з'їзді в 1971 р., мала на меті забезпечити для себе співробітництво з високорозвинутими капіталістичними державами Заходу і, спираючися на їхній допомозі, покінчити з економічно - технічним відставанням СССР.

Розвиток подій у світі за останніх чотири роки показав, що розрахунок Москви був цілком правильний. Готовість совєтського керівництва започаткувати період „розрядки" у міжнародних відносинах зустрілася із сприятливою ситуацією на Заході з його економічними і політичними труднощами, а в першій мірі з уваги на труднощі, в яких найшлися ЗСА у зв'язку з неуспішною збройною інтервенцією в Індокитаї. Поминаючи такі й інші політичні наслідки започаткованої „розрядки" у міжнародних відносинах, дуже реальні і конкретні наслідки виявилися на відтинку т. зв. „взаємовигідного економічного співробітництва" між СССР і країнами Заходу, включаючи Японію. На цю тему цікаві інформації і дані подав міністер зовнішньої торгівлі СССР Н. Патолічев у „Правді" з 9 квітня, пишучи про „Важний фактор миру і прогресу: сучасний етап торговельно-економічних відносин Совєтського Союзу з країнами Заходу". Ідеться тут про підсумки чотирилітньої торговельної офензиви СССР на Заході.

Згідно з твердженням Н. Потолічева, „за чотири роки, що проминули від XXIV з'їзду КПСС, в розвитку міжнародних відносин досягнені відчутні позитивні здвиги". Совєтська економічна політика мала за завдання розв'язати з максимальною користю для СССР проблеми, що відносились до стосунків з: а) сателітними країнами (т. зв. соціялістичним бльоком), б) економічно - недорозвиненими країнами світу (Латинська Америка, Азія, Африка), в) високорозвиненими країнами Західньої Европи, Північної Америки і Японії. На першому пляні ввесь час була справа торговельно - економічних взаємин зі Заходом, від якого СССР міг щось дістати, у той час, коли всім іншим треба було давати, часто на досить невигідних умовах, керуючись політичними мотивами.

СССР і сателітні країни

У цьому випадку зобов'язувала т. зв. „Комплексна програма соціялістичної економічної інтеграції", тобто плянове і систематичне достосування економіки сателітних держав до економіки СССР. Патолічев пише, що реалізовано плян „координації народногосподарських плянів, спеціялізації і кооперування у виробництві, взаємовигідного об'єднання ресурсів заінтересованих соціялістичних країн для розвитку паливно - енерґетичних і сирівцевих галузей промисловости. А з метою повнішого заспокоєння виробничих потреб, раціоналізації засобів транспорту, науково - технічного співробітництва".

Коли йдеться про торговельні обороти між СССР і країнами Варшавського пакту (т. зв. Ради Економічної Взаємодопомоги) за 1971-74 рр., то загальний об'єм цих оборотів в 1974 р. досягнув суми 19,4 мільярда карбованців. Згідно з твердженням Патолічева, об'єм торгівлі з сателітами перевищив „значно" товарообороти, передбачені підписаними договорами.

СССР і недорозвинені країни світу

Тут, як відомо, основну ролю відігравали не так розрахунки економічні, як політично - стратегічні і мілітарні. Для СССР важливим було економічно зв'язати недорозвинені країни зі собою і совєтським бльоком, щоб в цей спосіб забезпечити за собою меншу чи більшу контролю в окремих країнах. Приклад Куби у Західній Гемісфері, Індії в Азії і арабсь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Василь Маркусь

СТРАЖДАННЯ ЗА ВІРУ

(5)

Львівський Собор попереджено ще одним актом, а саме: поїздкою Ініціятивної групи до Києва, де таємно її учасники перейшли вже на православ'я, а два її члени, оо. Мельник і Пельвецький, були хіротонізовані на православних єпископів. Цікаво, що повернувшися до Львова на Собор, свій новий стан вони визнали аж під кінець Собору, мабуть з якихось канонічно - процедуральних, а може й психологічних міркувань. Але ще важливіше, що Собор проходив під враженням прочитаного на початку листа від прокурора УССР про засудження ієрархії. Очевидно, що в такій атмосфері не могло бути не лише дотримано канонічних приписів щодо церковних Соборів, але хоч би якоїсь спровидної свободи думки і слова. Все було наперед підготовано, доповіді передумані за присланими тезами з Москви, інспіровані листи до Собору, перевірені дискусії й узгіднені резолюції. Останні постановляють уневажнити Берестейську Унію, зривають з Римом та вирішують возз'єднатися з Російською Церквою під московським патріярхом.

Про перебіг цього Собору докладно пише у своїй цікавій аналітичній брошурі о. д-р І. Гриньох „Знищення Української Католицької Церкви російсько - большевицьким режимом" (Мюнхен, „Сучасність", 1970). Його висновки варто зацитувати:

„Цей збір за характером свого перебігу і за стилем своїх „нарад" був радше політичним мітинґом стерроризованих і заляканих та душевно заломаних колишніх католицьких священиків під кермою маленької жменьки таємних церковних достойників Російської Православної Церкви для ілюзорного заманіфестування безправного, вже перед тим большевицьким урядом проведеного, знищення Української Католицької Церкви" (стор. 49).

Про вислід Собору ініціятори повідомили уряд УССР, який це прийняв до відома. Вже не було потреби на ніякий акт, бо фактично зліквідовано Греко - Католицьку Церкву в травні попереднього року. Собор був потрібний, властиво, для прикриття акту насильства режиму та іншої церковної ієрархії, яка стала знаряддям того ж режиму в його протирелігійній, в цьому випадку і антинаціональній, політиці.

Ніде в час Львівського Собору чи де-інде в совєтських та офіційно - православних джерелах не цитується іншого документу, який дуже характерний для перебігу цього насильного „возз'єднання".

Ідеться про лист - протест греко - католицьких священиків проти діяльности Ініціятивної групи. Цей лист був висланий на руки Вячеслава Молотова в Москві та підписаний трьома стами священиками. Сигнатори домагалися респектування релігійної свободи для Греко-Католицької Церкви, припинення дальших переслідувань та звільнення незаконно ув'язнених Владик.

Лист був висланий 1 липня 1945 р. і його зміст став відомий за кордоном щойно в 1952 р. Факт, що знайшлися відважні священики, що в умовах терору і під загрозою арешту, такого листа уклали, дали на нього свої підписи, також свідчить про волю до спротиву та готовість прийняти наслідки репресій.

У підсумку історії цих двох трагічних років, записаних у главі як „перші жертви російського комунізму" після Другої світової війни", чи як „насильне нищення Української Католицької Церкви", можна ще навести таке:

Наша Церква зазнала найжорстокіших переслідувань у модерному часі, що хіба нагадують переслідування перших християн. Так зване уневажнення Берестейської Унії чи пізніше Ужгородської, провів безбожний уряд в імені возз'єднання з Російською Православною Церквою та користуючися нею, як своїм знаряддям. Це вислужництво та нехристиянське ставлення російських православних кіл, які співпрацювали з режимом, залишиться чорною плямою на сумлінні керівників цієї Церкви.

Ліквідація східньої вітки Католицької Церкви в Україні є нічим іншим, як продовженням традиційної політики царів і колись цареславної церкви, яка мала послужити дальшому і повному поневоленню українського народу та затиранню його самобутности й пов'язань із Заходом.

У довгій черзі переслідувань — на Правобережжі на початку минулого століття та на Холмщині сто років тому, ця остання сторінка нашої церковної мартирології є найжорстокішою. Вона була попереджена двома спробами здійснити це саме, коли західня частина українських земель опинилася під російською політичною контролею; вперше в час окупації Галичини царськими військами на початку Першої світової війни, а вдруге — в 1939-41 рр., коли, щоправда, внутрішня і зовнішня ситуація СССР та України не була для цього пригожа.

(Продовження буде)

Голоси читачів

ПОТРІБНІ ІНФОРМАЦІЇ

Нарікають автори і видавці, що українська книжка, як і загалом друковане слово не розходиться як слід серед читачів, не цікавиться тим загал, а це впливає некорисно на книжкову продукцію. Та треба спитати, чи читачі достатньо поінформовані про кожну появу нової книжки чи журналу? Докладніші рецензії про деякі видання, у більшості з-під пера д-ра Л. Луцева, появляються лише у ряди-годи на сторінках „Свободи" і не можна вимагати від щоденника, щоб на своїх скромних чотирьох сторінках віддавав більше місця для обговорення літературних творів. А читач все таки хоче знати, що нового появилося на книжковім ринку. Тому було б побажаним, щоб редакція, бодай раз у місяць, подавала короткі відомості про появу нових книжок, чи інших мистецьких творів, бодай у такій формі: Автор, назва і рід твору, де і хто видав, ціна і де можна купити чи замовити. Газеті такі відомості не займуть багато місця, а читач буде поінформований про нові видання і матиме змогу їх придбати. Тоді й автори та видавці будуть надсилати редакції свої видання, бо це буде корисне й для них...

О. З.

Боффало

— ● —

ХТО ПОРАДИТЬ?

Підтримую думку Миколи Дупляка, який пропонує введення мовного кутка у „Свободі". Без рідного ґрунту природно, мова наша збіднюється, звужується до того, що для багатьох навіть їзда „карою", пересування „басом", життя на „флорі", хата з п'ятьма „клозетами", кухня з „кабінетами" не дивовижа.

Згадані випадки — звичайна несвідомість, яку при зверненні уваги легко виправити. А наш щоденник міг би в цьому допомогти.

Але що робити у випадках, коли людина, при всьому своєму бажанні не вживати чужих слів, не може знайти відповідників у словниках?

Може хтось мені порадить, як по-нашому можна назвати „капкейкс", „маффін", „тоуст", „тоустер", „барбек'ю"? Хто знає кращу назву, ніж „пластикові шклянки"???

По - секрету скажу панові Дуплякові, що „через п'ять днів" вказує на майбутній час і стоїть у розбіжності з його твердженням, що він „слідкував" (в минулому часі). Треба було вжити „протягом п'ятьох днів я слідкував..."

Ганна Щепко

Ратерфорд

З НАШИХ БУДНІВ

„ЧОЛОВІК СТРІЛЯЄ..."

Колись, в Старому Краю, народні філософи говорили: „Чоловік стріляє, а Бог кулі носить". Відважний вояк Швейк, якщо пригадуєте, дещо змодифікував цю сентенцію, кажучи: „Жовняр стріляє, а цісар крутить любфою". Мовляв, — цісареві видніше, ніж простому ляндштурмакові, куди куля має летіти з люфи: просто в серце ворога Їх Апостольського Маєстату!

Це пригадало мені припадок, що стався в рідній Пенсильвенії зараз після корейської війни. Жила-була там на одній фармі наша землячка із зарібкової еміґрації, чесна, роботяща, непотішена вдова і церковна сестриця. Передчуваючи свій близький кінець, землячка поїхала до нотаря, щоб зробити, як то кажуть, порядок, тобто продиктувати на письмі свою останню волю. Тут не будемо входити в деталі завіщання, скажемо лише, що небіжка нікому кривди не зробила, зокрема записала гарну суму на церкву і на фелон та й на реверенду панотцеві в рідному селі П., коло Бібрки.

Особливо акуратно розпорядилася дорога землячка щодо похоронку й поминального обіду, або тризни. На той обід веліла запросити й файно погостити тридцятеро найближчих своїх приятелів та сусідів, ще з Старого Краю, з її, так би мовити, річника. Їх імена були занотовані на додатковому аркуші паперу. Але після списання цього акту, Господь якось не квапився покликати нашу землячку до свойого Царства, може й тому, що саме в тому часі вибухла війна в Кореї: смерть мала повні руки роботи на фронті, тим-то цивільному населенню присвячувала менше уваги. Хто зна, чи наша землячка не дочекала б щасливо та в доброму здоров'ї ще й війни у В'єтнамі, якби небіжчик Труман не звільнив був з роботи генерала Мек Артура. Ця, волаюча про помсту до неба кривда, заподіяна національному героєві, так схвилювала дорогу землячку, що її серце розірвалось при телевізорі, під час „вечірніх новин"!

Річ ясна, що похорони відбулись з належною небіжчиці пошаною, правились панахиди, парастаси, теж надгробна промова була чудова, зворушлива до сліз, але виникла деяка проблема з поминальним обідом... Коли стали скликати до церковної „залі" запрошених небіжкою друзів та сусідів, згідно з її останньою волею, то з тих тридцятеро осіб, яких вона бажала собі мати на тризні, з'явилось тільки... щостеро! Решта вже відпочивала на лоні Аврама, та й ті недобитки, що прийшли, теж дихали на ладан, і в споживанні дарів Божих активнішої участи не взяли. Ще довгі роки згадували люди в тій околиці добрим словом нашу землячку, зокрема всі дуже шкодували, що стільки харчів змарнувалося, пішло внівець, бо на поминальному обіді не було кому їсти...

Ікер

Проф. д-р М. Біда

УКРАЇНСЬКІ БИЗНЕСМЕНИ ТА ЇХ ЗАВДАННЯ

(1)

Передові світові потуги сьогодні особливо змагаються за опанування світових ринків і у великім напруженні стараються також допровадити свої країни до якнайповнішого добробуту. При цьому не забувають про піднесення своїх культурних і цивілізаційних надбань, пристосовуючись до поступу модерної технології в кожній галузі промислу. В країнах вільної капіталістичної господарської системи державна влада мусить також звертати пильну увагу на домагання кращих життєвих умов, зорганізованим робітництвом, тобто дбати взагалі про піднесення економічної та культурної стопи своїх громадян, розуміючи, що добробут людини першочергова справа.

Недарма, ще колись стародавні народи сходу говорили, що „в здоровому тілі здоровий дух". Бож тоді, коли народ цілковито забезпечений матеріяльними добрами, краще розвивається й духова культура. Чи не перші зрозуміли цю життєву істину народи стародавнього сходу, а головно семітські халдейці, які старалися на практиці впроваджувати в життя здорові економічні ідеї.

Вже в стародавніх часах бизнесменами, цебто купцями і підприємцями, були люди сміливі, відважні, з сильною волею та твердим характером, а найголовніше — розумні, бистрі в орієнтації та в децизії, готові на будь-яке ризико. Такими були купці Картагени (фінікійці), перські, грецькі і римські, а в середньовіччі — італійці з міст — Венеції, Ґенуї, Ліворно та Пізи. Далі у XIII ст. — купці „Ганзи".

Опісля купці португальські, еспанські, голяндські, англійські, а також розсіяні по світі жиди. Ще в 61 році перед Христом, коли римський полководець Помпей (пізніше член тріюмвірату) розбив жидівську армію та забрав багато жидівського населення у римську неволю, то мудрі й спритні жиди, в дуже коротенькому часі зумівши викупитися з неволі, оселювалися над рікою Тибром у тому місці, де причалювали грецькі і фінікійські купецькі кораблі, й відразу починали на чужій римській землі бизнес на повну й широку скалю.

Торгівля також досить широко й корисно розвивалася в стародавній Київській Русі-Україні, де купецтво належало до упривілейованої кляси та відігравало дуже поважну ролю, маючи великий вплив на керування державними справами. Тому деякі історики називають Київську державу, Русь - Україну, торговою державою. Про торгівлю київських купців свідчать заховані по-сьогодні деякі відписи з документів - договорів з греками з років — 911, 945 і 972.

Тож наші сучасні купці-бизнесмени можуть бути горді, що їхні предки були добрими купцями, про яких слава розходилася по всьому тодішньому культурному світі. І дійсно, бизнесмени — це не пересічні собі люди, які не мають ініціятиви і можуть виконувати працю лише під керівництвом інших. Навпаки, люди з купецькими нахилами, затруднені по підприємствах, розробляють плян праці для свого підприємства і дають напрям бизнесовим операціям так, щоб ціле господарське життя підприємства давало найвищий прибуток і було продуктивним у повному значенні. Замітати вулицю потрапить кожний, але керувати бизнесом і підлеглими собі людьми може, як вже сказано вище, лише людина розумна, сміла, відважна, з сильною волею, твердим характером, з бистроумною орієнтацією, та готова ризикувати, отже: вибрана, вишколена сильна індивідуальність, яка вміє зорганізувати варстат праці, цебто підприємство, не тільки для себе, але також і для інших людей, які тих здібностей не мають.

Отже, під сучасну пору бути бизнесменом — це справді престиж, це пошана серед суспільства і громади. Наші українські бизнесмени у діяспорі належать до приватного господарського сектору, який їм приносить найкращий і певний зиск та задоволення. Вони самозрозуміло, не визнають ніяких соціялістично - утопійних концепцій, базованих на принципі застарілих соціялістичних засад. Вони ведуть свою господарську діяльність, спираючись на модерних, здорових і раціональних концепціях, побудованих на принципі приватно - господарської ініціятиви, головною девізою якої є „з найменшими зусиллями отримати найкращий прибуток".

Українські бизнесмени у діяспорі, працюючи наполегливо над втриманням свого підприємства, ощаджуючи свої гроші з прибутків від нього, проте не підпадають під вплив еґоїстичної філософії, яка визнає морально - етичний принцип прагнення та задоволення лише своїх особистих інтересів, тобто себелюбства, байдужости до людей, постійного нехтування суспільними справами задля своїх вузько особистих інтересів. Вони є перш усього громадянами - українцями, яким загальне добро громади лежить на серці.

Наші бизнесмени у діяспорі заслуговують на беззастережну й повну підтримку нас усіх. Кожний свідомий українець чи українка свій важко запрацьований гріш повинен витрачати у своїх підприємствах, тобто купувати в супермаркетах, ґросернях, мануфактурних крамницях, в складах із взуттям, ґазоліновиx станціях, користуватися ресторанами, книгарнями, всякими варстатами, робітнями тощо, що їх провадять українці. Також свої грошові заощадження вкладати в своїх, українських, банках і ощадностевих касах. Так повинна поступати кожна свідома людина українського роду, а при цьому ми повинні також і серед не - українців високо реклямувати наші бизнеси та припоручати товари наших купців, пропаґуючи їхню солідну обслугу, добрий крам і якісні вироби.

(Продовження буде)

Оксана Керч

КОЛИ ВІДІЙШОВ АКТОР

Коли вмирає поет, залишаються поетові твори, й вони як нев'янучий вінок вінчають не тільки поетову могилу. Вони затримують у вдячній пам'яті поетову невмирущу славу. Коли ж помирає артист, то з його відходом у вічність не завжди залишається вічною слава і пам'ять про насолоду, якою щедро обдаровував всіх учасників його виступів, його талант. Найчастіше з смертю артиста вмирає і пам'ять про нього.

Поети таки щасливіші й після смерти. Поет стоїть перед очима як живий, коли ми гортаємо сторінки його книжки, коли слухаємо декляматора його поем, коли в річницю смерти до нас повертається його думка.

У великодню ніч відійшов тихо, самітний і постарілий, актор Богдан Паздірій. Артист, якого ще недавно ми зустрічали на вулиці Олд Йорк у Філядельфії, якою він, не поспішаючи, ходив до свого дому. Він скидав крислатого капелюха і завжди привітно усміхався великими синіми очима.

Не знаємо, чи є записи його голосу, чи зафільмовано його в якійсь із незчисленних роль. Приходиться, заплющивши очі, бачити його очима вдячної пам'яті. А запам'ятався нам Богдан Паздрій особливо чітко в характерних ролях, з приємним природним шепелявінням, яке надавало його мелодійному голосові особливий чар.

Кілька років тому Богдан Паздрій брав участь у відкритті „Театру у П'ятницю" незабутньою ролею Возного в „Наталці-Полтавці". Який це був Возний!

У „Багряних рожах" Паздрій був елеґантним, трохи притомленим панком, що вражає чаром запізнілого почування... А роля Язона в „Медеї", хоч може не була в його характері, але так старанно випрацьована! Але справжній блиск його таланту виявився на вечорі, яким артисти вшанували двадцяту річницю смерти Володимира Блавацького. Кожному із артистів припали невеликі уривки роль. Богдан Паздрій грав Кума з „Народного Малахія" з Любунею (Е. Блавацька), ролю Вартового з Лізою Чепіль з „Антигони" Ануї та уривок з „Иоанни, Жінки Хусової" з Вірою Левицькою. У тих уривках гра наших артистів, і особливо Богдана Паздрія, засвідчила правдивість крилатої фрази, мовляв, немає малих роль, а можуть бути малі артисти.

Богдан Паздрій був великим артистом, який віддавав глибокий світ людських переживань, віддавав глибину душі. Його голос, приглушений сумом і втомою, прозвучав серед великої тиші як пісня, як тиха печаль, як здавлений біль, не лише артиста, а всієї залі. Подивляючи Богдана Паздрія в багатьох ролях, глядач не завжди добачав всю широту можливостей його таланту. А життя не завжди сприяло музам, не все давало нагоду для вияву талантові.

Пройдуть роки, на покинуте місце прийдуть нові молоді сили, але спогад неповторної появи на сцені Богдана Паздрія залишиться в наших очах, коли ми їх заплющимо.

Прощаючись з тим мистецьким явищем, яким був Померлий Артист, з гіркотою думається, чи не пізно виникають такі рефлексії та спогади пережитих спільно з мистцем радостей та захоплення? Чи не пізно ми звертаємось до тих, що збагачують наше життя тисячами переживань? Чи не слід було б виявити зрозуміння та вдячність живим ще артистам, щоби насолода, яку ми отримали від них, відбивалась рікошетом у їхніх серцях, вони бо її так дуже потребують.

Адмірал Тейт хоче адоптувати свою власну дочку, совєтську актрису

Лантана, Флорида. — У четвер, 10 квітня, американський адмірал Джексон Тейт і його дочка, совєтська фільмова актриса Вікторія Фйодорова, відбули тут пресову конференцію, під час якої адм. Тейт заявив, що хотів би адоптувати свою власну дочку, але справа тепер в руках совєтського амбасадора до ЗСА. Як відомо, Вікторія Фйодорова довгий час старалася одержати від совєтських властей візу на відвідини свого батька, якого ніколи не бачила, але щойно 17 березня ц.р. їй видано паспорт і вона прибула до ЗСА 23-го березня на 3-місячні відвідини. Від того часу аж до минулого четверга Вікторія та її батько адм. Тейт не-

Під час Другої світової війни Джексон Тейт якийсь час сповняв функцію аташе військової фльоти в Москві і в той час провадив романс з мамою Вікторії, Зосю Фйодоровою, яка також була актрисою. Про існування його дочки Вікторії, дізнався він щойно по 25-ох роках. За романс із американським старшиною Зоя Фйодорова було заслана на Сибір, а Вікторію виховувала її тета. Під час пресової конференції у четвер, 10 квітня, Вікторія заявила, що їй подобається Америка, але вона плянує повернутися до Совєтського Союзу. Там вона має нареченого. Але Вікторія зазначила, що вона хотіла б приїхати до ЗСА ще на кілька відвідин.

ЗСА не додержали своїх зобов'язань щодо Сайґону – твердить президент Форд

Вашингтон. — Президент Джералд Форд у середу, 16 квітня, заявив, що недодержання Америкою зобов'язань щодо Сайґону спричинилися до „теперішньої трагічної ситуації у Південному В'єтнамі". Промовляючи на річній конвенції Американського Товариства Газетних Редакторів, Президент сказав, що Америка під час підписання паризьких мирових домовлень в січні 1973-го року обіцяла поповнити військовий матеріял, зужитий Південним В'єтнамом, та що тодішній президент Ричард Ніксон публічно і приватно запевняв південно-в'єтнамського президента Нґуєна Ван Тію про таку допомогу, але ЗСА цього зобов'язання не додержали. Якщо б Америка додержала ці обіцянки, — сказав Президент, — то можна було б запобігти теперішній трагічній ситуації в Південному В'єтнамі. Він сказав, що Совєтський Союз і комуністичний Китай додержали своїх зобов'язань щодо Північного В'єтнаму, даючи Ганоєві 1.5 більйона долярів військової допомоги. Натомість ЗСА навіть тепер не хочуть призначити для Південного В'єтнаму 722 мільйони долярів військової й економічної допомоги — сказав Президент. Не називаючи Конґрес поіменно, він у цім виступі застосував найгострішу досі критику американської політики щодо Південного В'єтнаму, висловлюючи переконання, що коли б Сайґон ще тепер одержав від ЗСА 722 мільйони долярів, то міг би „устабілізувати мілітарну ситуацію в Південному В'єтнамі".

Президент Форд заявив, що ЗСА продовжуватимуть доставляти військову й економічну допомогу своїм союзникам для збереження мілітарного балянсу і миру в світі.

Конкурс УВУ ім. д-ра Д. Пісначевського на економічну працю

1. Український Вільний Університет розписує оцим Конкурс ім. д-ра Дмитра Пісначевського, економіста-теоретика й кооперативного діяча (1898-1966), на працю з ділянки української економіки.

2. Нагороджена праця є дотована сумою 600 ам. долярів.

3. Праця має мати найменше 4 аркуші друку (64 сторінки, або 160,000 машинових ударів) і має бути оригінальним причинком до студій з ділянки української економіки в найширшому розумінні слова. Вже друковані праці не будуть брані до уваги.

4. Праці призначені на конкурс будуть надсилані до 31 грудня 1975 р. Вони мають бути переписані на машинці найменше у двох примірниках із малою інтерлінією. Кожна праця має бути позначена автором шифром чи псевдонімом із запечатаною ковертою, на якій буде поданий той самий шифр чи псевдонім, а у коверті буде подано прізвище й адреса автора.

5. Жюрі буде складене з 3 осіб, — із двох професорів УВУ та представника фахівця, визначеного фундаторами нагороди.

6. Вислід конкурсу буде проголошений 31 березня 1976 р. у пресі.

7. Нагороджена праця стає власністю УВУ. Якщо вона не зможе появитися в виданнях УВУ, а автор схоче її використати, може це статися тільки за порозумінням з ректоратом УВУ, при чому при евентуальнім виданні має бути зазначено, що ця праця нагороджена на конкурсі ім. д-ра Д. Пісначевського.

8. Гроші, призначені на нагороду, є передані до УВУ і збережені в банку.

Ректорат Українського Вільного Університету

Ukrainische Freie Universitaet 8 Muenchen 80
Pienzenauerstrasse 15 West Germany

В ПАМ'ЯТЬ
проф. д-ра Василя Стецюка
чоловіка нашої Членкині,
на Наукове Товариство ім. Т. Шевченка
20.00 долярів складає
71-ий ВІДДІЛ СУА у ДЖЕРЗІ СИТІ

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИЧНОГО ТОВАРИСТВА
з великим сумом повідомляє
Членів УІТ і Українську Громаду,
що 9-го квітня 1975 року відійшов у Вічність
на 65-му році життя

ПРОФ. Д-Р ВАСИЛЬ СТЕЦЮК

дійсний член УІТ, визначний філолог і професор високих шкіл, автор численних наукових праць і визначний громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Достойній Родині Покійного складаємо наші глибокі співчуття.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих, що дня 16 квітня 1975 р. упокоїлася в Бозі, прийнявши Найсвятіші Тайни, на 89-му році життя, наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ЕЛЕОНОРА КОНЕНКО з КАЧМАРІВ

ПАРАСТАС — в п'ятницю, 18-го квітня, о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Flanagan McGee, 541 N. 22nd St., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН — у суботу, 19-го квітня 1975 р. о год. 9-ій рано із церкви св. о. Николая на цвинтар св. Марії у Fox Chase, Pa.

Опечалені:

дочка — МИРОСЛАВА КОНДРА з мужем БОГДАНОМ в ЗСА та синова МАРІЯ в Україні
внук — ІГОР КОНЕНКО з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ОЛЕЮ і НАТАЛКОЮ і внучка ЛІДА ЛЕВЧЕНКО з мужем ІВАНОМ та сином ЄВГЕНОМ в Україні
внучки — БОГДАННА КРАВИК з чоловіком ВОЛТЕРОМ і дітьми МИРОСЛАВОЮ-ВЕРОНІКОЮ та РЕГІНОЮ МАРІЄЮ та ІРИНА ФЕДОРИКА з мужем ДАМ'ЯНОМ та дітьми КАТРУСЕЮ, ТЕРЕНЕЮ, МАРУСЕЮ, СОФІЙКОЮ, ДАМ'ЯНЧИКОМ та ОЛЕСИКОМ в ЗСА

•

Замість квітів, просимо про пожертви на „Церкву в Потребі" або на будову нової церкви св. о. Николая у Філядельфії, Па.

Надійшла сумна вістка, що в дні 27-го березня 1975 року в Олеську, на Рідних Землях, по прийнятті Найсвятіших Тайн, упокоїлася у Бозі на 88-му році свого трудолюбивого життя моя Найдорожча МАМА

св. п.

ОЛЕНА ОРИШКЕВИЧ

Покійна була справжнім знавцем філософії життя і нею руководилась починаючи діла, що вимагали глибокої призадуми і теж великої самопосвяти. Із глибокої вдячности і пошани син присвятив Своїй Матері перших п'ять томів своєї сім-томової філософічної праці.

Похована поруч могили Мужа, недалеко від могил Батьків і далеких Предків в неділю, 30-го березня 1975 р., при численній участі рідні, сусідів і далеких знайомих.

Нехай Рідна Земля буде Покійній Моїй Матері легкою!

Горем прибитий —
син — д-р ОСТАП ОРИШКЕВИЧ

СССР У ТОРГІВЛІ ЗІ ЗАХОДОМ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ких країн є цього найкращим доказом.

Товарооборот між СССР і недорозвиненими країнами за 1971-74 рр. збільшився майже вдвоє і це стосується країн Латинської Америки, Азії та Африки. Торговельні і економічні зв'язки в загальному СССР веде на цьому відтинку під кутом нібито зміцнення „економічної незалежности" цих країн, що зокрема відзначає Патолічев. Насправді йдеться тут про узалежнення цих країн від СССР.

СССР і Західня Европа, ЗСА та Японія

Для безпосередніх і першочергових цілей СССР основне значення мають торговельно-економічні зв'язки з промислово розвиненими країнами, бо тільки в них СССР може дістати все те. без чого він не може зрівнятися не тільки з ЗСА, але навіть із переможеною у війні Західньою Німеччиною, коли йдеться про рівень і якість продукції та технологічного знання. Немає сумніву, що Москві незвичайно пощастило з „розрядкою" і тому не приходиться дивуватися, коли Н. Потолічев пише, що „ми маємо право, очевидно, тепер говорити про новий етап наших торговельно-економічних відносин з ними", тобто зі Заходом.

Від започаткування політики „відпруження" (детанту) загальний товарооборот між СССР і західніми країнами та Японією зріс у 2,7 разів, досягнувши в 1974 році 12,4 мільярда карбованців, тобто 31 відсоток всієї совєтської зовнішньої торгівлі. Суттєвим тут, однак, є не таке чи інше відсоткове відношення, чи загальна сума товарообороту, а те, що дістає СССР на Заході. В першу чергу йдеться про купівлю на Заході всякого роду машин, обладнання для заводів, зокрема автомобільної, хемічної, легкої, харчової промисловости. Мало того, СССР, як відомо, купує влаштування для цілих заводів, а найбільший завод для вироблення вантажних автомобілів будується власне за рахунок достав із ЗСА, Західньої Німеччини й інших країн.

Щоб забезпечити розбудову СССР якнайлегшим коштом, Москва вирішила погодитися на те, щоб окремі „капіталістичні" держави безпосередньо брали участь у розбудові совєтських природних багатств, в першій мірі на Сибірі. Переговори в цій справі велися з американськими фірмами, але справа застрягла на мертвій точці. Тепер ведуться такі ж переговори з Японією. Країни, які візьмуть участь у такій розбудові Сибіру, одержуватимуть упродовж відповідного часу, як рекомпенсату, сировці, головно нафту, газ і дерево.

Н. Патолічев пише про „нову форму співробітництва як угоду на компенсаційній основі". Згідно з його дефініцією, „на базі такої угоди західньоевропейські партнери доставляють нам на кредит обладнання і матеріяли для розвитку виробництва конкретних видів продукції, одержуючи у виді оплати її означену частину." Іншими словами, йдеться тут про оплату „в натурі", вже готовими продуктами чи сирівцями, без ніякої затрати власних грошевих засобів. У випадку Японії мова йде про постачання цієї країни „важними видами сирівців і енергетичних ресурсів".

Очевидно, у своїх заходах розбудувати торговельно-економічні відносини з промислово розвинутими країнами СССР має значні успіхи, на що вказує цей факт, що 1974 рік СССР закінчив з додатнім торговельним балансом. З деякими країнами зріст товарооборотів дуже значний, як, наприклад, з ЗСА (4,8 разів) Західньою Німеччиною (4 разів), Японією (2,6 разів), Францією (дещо понад 2 рази), Італією (2,4 разів) тощо.

Н. Патолічев багато уваги у своїй статті присвячує питанню взаємин з ЗСА, згадуючи про обмеження і передумови, введені Конґресом, щодо американсько-совєтської торгівлі. Він стверджує, що це „крок назад" і що в інтересах миру у світі є якнайскоріша зміна американського закону. Позиція Патолічева, отже й совєтського режиму, відносно дуже примирлива і не видно ніяких тенденцій „нападати" на ЗСА. Радше навпаки, він висловлює сподівання, що відповідальні чинники ЗСА перевірять своє становище і що СССР „очікує, що американська сторона поробить конечні заходи, щоб виправити існуюче положення".

Як видно з найновіших повідомлень про перебування в Москві американського секретаря скарбу Вілліяма Саймона, Москва має всі підстави надіятися на позитивну для себе розв'язку. В. Саймон заявив, що „уряд ЗСА наміренний продовжувати заходи, щоб усунути перешкоди, які зупиняють нормальний розвиток торгівлі між нашими країнами", тобто усунути обмеження і умови з боку Конґресу щодо упривілейованого статусу і щодо кредитів для СССР.

Якщо це станеться і якщо Конґрес з будь-яких міркувань змінить відомий додаток сенатора Джексона до закону про зовнішню торгівлю ЗСА, СССР святкуватиме дальшу і можливо найбільшу перемогу на відтинку своєї зовнішньої торгівлі, а ще більше — перемогу на відтинку своєї зовнішньої політики.

Теодор Хай...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

П-і Марія Душник зложила ґратуляції Остапові Зинюкові з Від. 15 у Вашінґтоні за приєднання 14 нових членів в 1974 р., п. Адамові Ціздинові з Від. 55 в Куртіс Бей за 11 членів, Емануїлові Притулі з Від. 337 в Балтиморі за 10 членів, Антонові Луканчукові з Від. 81 в Куртіс Бей та Іванові Малкові з Від. 320 в Балтиморі, які зорганізували по 8-ох членів. Балтиморська Округа зорганізувала 64 нових членів в 1974 р. і осягнула 1,279 членів.

П-і Душник говорила про пляни УНС осягнути 90,000 членів в 1975 р., про нагороди для організаторів та про інші справи УНС, як новий будинок, фінанси та участь УНС в „Міжнародному Році Жінки" та ін.

Після її доповіді розвинулася ширша дискусія, під час якої порушувано такі справи, як будинок УНС, „Свобода", церковні справи, діяльність головних урядовців УНС і т. п. В дискусії забирали голос пп. Притула, Хай, Пісецький, Ясінський, Блонарович, Гелета, Зинюк, Сушко і Хомичак.

При кінці п-і Душник вручила срібні ювілейні відзнаки пп. Зинюкові, Ціздинові і Притулі за їх організаційні успіхи в 1974 р. По дискусії відбулася перекуска, приготована панями Округи.

Всч. о. Р. Попівчак осягнув докторат богослов'я

Вашінґтон, Д. К. — Дня 11 квітня ц. р. тут в Католицькому Університеті Всч. о. Рональд Попівчак з найвищою похвалою оборонив свою докторську тезу, п. з. „Петро Могила, Київський Митрополит (1633-1647); переклад і оцінка його правоєлавного ісповідання віри (1640)".

Отець д-р Р. Попівчак походить із Карнеґі, Па.; народився 22 травня 1941 р. У роках 1955 — 1963 учився в гайскулі і коледжі св. Василія Великого у Стемфорді, де крім виховання і освіти в дотичних предметах, придбав собі глибоке знання про все своє рідне і українського духа. У році 1963 почав він свої богословські студії в Українській Католицькій Семінарії ім. св. Йосафата у Вашінґтоні, Д. К. і в Католицькому Університеті, де в 1967 р. осягнув ступінь маґістра богослов'я. Того року був він рукоположений на священика у митрополичому соборі Непорочного Зачаття у Філядельфії. Три роки пізніше, не зважаючи на те, що мав душпастирські обов'язки, він продовжував свої богословські студії, часто доїжджаючи з Філядельфії до Вашінґтону. Під проводом о. д-ра Карла Петера він закінчив свою працю над тезою в 1972 р., в якій допомагав йому д-р Григор Лужницький, професор емерит Пенсилвенійського Університету факультету історії. Під цю пору є душпастинальд Попівчак є душпастирем української католицької церкви свв. Петра і Павла у Бриджпорті, Па., і редактором англійського тижневика „Шлях".

А. Солженіцин виступав на французькому телебаченні

Париж. — В суботу, 12 квітня на французькому телебаченні передавано інтерв'ю з совєтським російським письменником-дисидентом і лавреатом Нобеля А. Солженіциним, який познайомив глядачів з деякими проблемами, що стосуються його життя та творчости раніше в СССР, а тепер на Заході. Він розповів про своє ув'язнення і перебування у концтаборах, про умови творчости в СССР, підкреслюючи, що коли б не ув'язнення, то можливо він і був би став письменником, але ніколи не збагнув би повністю свого власного завдання. А. Солженіцин відзначив, що він обмежить свою творчість до російської проблематики і не писатиме на теми, що стосуються Заходу. Якийсь час він побоювався, що в цілком інакшій атмосфері на Заході він не матиме змоги працювати, але, як виявилося, проживання в екзилі не вбило в нього творчих стимулів. Відмовляючися писати на теми, що стосуються західнього світу, А. Солженіцин заявив, що „я хочу посвятити решту моїх днів, описуючи проблеми моєї країни". А. Солженіцин неґативно висловився про проповідування конечности революції, мовляв, за минулі два сторіччя ні одна революція не тільки не розв'язала ніяких проблем, а тільки ще погіршила ситуацію.

(The words printed in two places above — after „обмежить свою творчість до" the column also runs „ребували у невідомій місцевості, щоб „познайомитись"". — see note)

Похорон св. п. д-ра Івана Заваликута

В понеділок, 24-го березня ц. р. Сиракюзька українська громада відпровадила на вічний спочинок на місцевий український католицький цвинтар св. п. д-ра Івана Заваликута.

Як уже повідомлялось у цьому щоденнику, д-р Іван Заваликут помер ненадійно в домі своїх дочки Ірини і зятя мґра Михайла Рубичів 21-го березня на 91-шому році свого трудолюбивого життя після 25-річного побуту та активної праці у цій українській громаді.

Згідно із нашим традиційним обрядом громада гідно попращала Покійного своєю чисельною участю у жалібній панахиді, поминальній Богослужбі та величавому похороні.

Парастас і панахиду відправив о. парох шамб. Василь Середович в асисті пароха сусідньої Ютики о. крил. Богдана Смика і свого сотрудника о. Пилипа Бумбара та при співі членів місцевих хорів під диригентурою маестра Євгена Крука.

Покійного прощали в похоронному заведенні д-р Михайло Логаза і д-р Святослав Клюфас.

У пращальному слові д-р Логаза говорив про Покійного передовсім, як про людину з усіма найкращими прикметами людського духа: людину скромну, працьовиту, гуманну, характерну і принципову, людину глибокого почуття обов'язку, самопожертвенного ідеаліста і справжнього патріота свого народу. Далі подав його довгий шлях адвокацької професії у п'ятьох містах на рідних землях та на еміграції в Німеччині. Розказав про його політичну і парляментарну діяльність, схарактеризував його, як визначного суспільно-громадського діяча та учасника наших Визвольних Змагань у рядах УГА, а врешті про його діяльність і заслуги у місцевій громаді.

Від місцевого Відділу УККА, попращав Покійного д-р Клюфас, підкресливши, що покійний був його попередником на тому ж становищі голови Відділу. Д-р С. Клюфас промовляв і на тризні знову.

Поминальну Богослужбу відправили згадані душпастирі, а попрощав Покійного у церкві у глибокій і зворушливій проповіді о. парох шамб. В. Середович, і душпастирі та поважна група громадян відпровадили домовину до гробу на місцевому цвинтарі.

На прохання родини традиційною тризною, з великою пошаною до Покійного. вміло проводив о. крил. Богдан Смик; прощальні промови на тризні виголосили громадські представники і приятелі Покійного та родини.

Іван Пігуляк, заслужений громадський діяч і довголітній голова Українського Народного Дому, пригадував час прибуття сл. п. д-ра І. Заваликута і його родини до Сиракюз та його активну участь у громадській роботі; Довголітній лікар Покійного, д-р Іван Подюк, також учасник Визвольних Змагань в УСС-ах та співтовариш його громадсько-політичної праці на Покутті, згадував його політичні віча у рідних Кобаках, прощали св. п. д-ра Заваликута від членів Відділу ОбВУА; д-р Михайло Семчишин, близький приятель його і родини, розказував про разом пережиті дні в Німеччині й Сиракюзах; д-р Микола Богатюк прощав Покійного від місцевих організацій Визвольного Фронту, Михайло Середович — від Відділу ОДВУ, о. крил. Богдан Смик — від Пластової Станиці і п-ні Рута Галібей — від родини Витановичів.

Учасникам похоронів і тризни та паням із ОЖ ОЧСУ, господиням на тризні, із зворушенням подякував мґр Михайло Рубич, а всі присутні співом „Видиш, брате мій" закінчили сумний обряд.

Для утривалення пам'яти про Покійного та згідно із бажанням родини Іван Пиндус перевів збірку на „Фонд Церква в Потребі" та „Фонд Українських Інвалідів", яка принесла загальну суму 809 долярів.

Д-р Михайло Семчишин

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

В ІРВІНҐТОНІ ВШАНУЮТЬ ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

Ірвінґтон. — Управа Відділу Об'єднання Жінок ОЧСУ влаштовує в неділю, 20 квітня ц.р о год. 5-й по полудні в приміщенні Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню Свято в поклоні Жінкам-Героїням. В програмі свята візмуть участь: Люба Чайковська — доповідь; Тамара Лихолай — сольоспів; Валя Калин — рецитація; жіночий квартет „Калина"; мішаний хор ім. Д. Бортнянського при парафії св. Тройці в Ірвінґтоні; збірна рецитація молоді СУМА. Музичний супровід професора Бориса Базаля.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д-РА ОЛЕКСИ БІЛАНЮКА

Ню Йорк. — Товариство Українських Інженерів Америки влаштовує в суботу, 20 квітня ц.р о год. 7-й вечора в Українському Інституті Америки (2 Схід 79-та вулиця) доповідь проф. д-ра Олекси Біланюка на тему: „Термоядерна енергія". По закінченні доповіді відбудеться зустріч з прелеґентом та продовження дискусії при перекусці.

Завершено внутрішню чистку КПСС

Москва. — Понад два роки в СССР перепроваджувано т.зв. обмін партійними документами членів КПСС, що на звичайній мові означає внутрішню чистку партійних кадрів. Орган ЦК КПСС „Комуніст" ч. 5 за березень ц.р. у редакційній статті на тему „Високе звання комуніста" пише, що „ця загальнопартійна кампанія була важливішою подією в житті партії після XXIV з'їзду КПСС. Вона виявила велетенський вплив на практичну діяльність партійних організацій, всіх комуністів". У статті подані деякі завваги на організаційні теми, зокрема на теми членів КПСС.

„Підвищуючи вимоги до комуністів, партійні організації у процесі обміну згідно з постановами XXIV з'їзду КПСС зміцнили реґулюючий вплив і на ріст своїх рядів. Передусім послідовно проводиться лінія для того, щоб провідне місце у соціяльному складі партії належало робітничій клясі. В числі прийнятих до партії за останні роки територіяльними організаціями робітники становили 57,5 відсотків проти 44,2 відсотки в 1965 році. Більше уваги почато виявляти підборові до партії жінок, робітничої, колгоспної студентської молоді, а в першій мірі комсомольців".

„Заслуговує на увагу, що поповнення партії відбувається передусім за рахунок робітників, зайнятих у провідних галузях народного господарства. У сільському господарстві ріст парторганізацій першочергово проходить за рахунок трактористів, комбайнерів і інших механізаторів. З інтеліґенції в партії підбираються в основному наукові та інженерно-технічні працівники, учителі, агрономи, зоотехніки і інші спеціялісти народного господарства. Всього за період підготовки і переведення обміну, тобто за два з половиною років, в партію прийнято біля одного мільйона осіб. Сьогодні КПСС нараховує у своїх рядах 15 мільйонів 295 тисяч членів і кандидатів партії".

Коли йдеться про партійну структуру, то КПСС об'єднує 387 тисяч первинних організацій, понад 390 тисяч цехових парторганізацій і 515 тисяч партійних груп. Всі вони діють в системі КПСС з 11 республіканськими відгалуженнями.